

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

ISŠT Benešov – školní rok 2026/2027

Program primární prevence rizikového chování a podpory bezpečného školního prostředí

MPP je praktickým plánem prevence pro konkrétní školní rok. Navazuje na Strategii předcházení rizikovému chování, Školní program proti šikanování, Krizový plán, školní řád a ŠVP.

1. Úvod a smysl programu

Žáci střední školy se nacházejí v období dospívání a postupného přebírání odpovědnosti za vlastní život, vzdělávání, zdraví a vztahy. Škola proto realizuje systematickou primární prevenci, jejímž cílem není pouze předávat informace, ale také rozvíjet schopnost žáků rozpoznat riziko, rozhodovat se v náročných situacích, pečovat o své zdraví, respektovat druhé a včas vyhledat pomoc.

Program vychází z loňského MPP a jeho vyhodnocení. V předchozím šetření byly jako významné oblasti potřeby identifikovány zejména digitální závislosti, pravidelné užívání nikotinu, energetických nápojů a alkoholu, zkušenost s hazardem, šikana a nízké povědomí části žáků o zdrojích pomoci.

2. Charakteristika a specifika školy

ISŠT Benešov je střední odborná škola s učebními i studijními obory, teoretickou a praktickou výukou a vazbou na odbornou praxi. Škola má také domov mládeže. Významná část žáků do školy dojíždí a žáci přicházejí z různých sociálních a rodinných prostředí. Tyto podmínky vyžadují propojení prevence ve výuce, třídnické práce, odborné praxe, volnočasových aktivit a poradenských služeb. Charakteristika školy vychází z loňského MPP.

Při plánování prevence škola zohledňuje také zkušenosti pedagogů a rodičů, zejména výskyt kouření/nikotinu, opouštění areálu školy, záškoláctví, porušování školního řádu, problémy ve vztazích a absenci.

3. Zmapování současné situace a východiska

3.1 Zdroje informací

- pozorování a podněty pedagogických i nepedagogických pracovníků;
- podněty žáků, žakovského parlamentu a schránky důvěry;
- komunikace se zákonnými zástupci;
- vstupní a výstupní anonymní dotazníky;
- evidence případů rizikového chování a výchovných opatření;
- hodnocení třídního klimatu a individuální pohovory.

Škola používá vstupní dotazník v 1. ročnících a výstupní dotazník v závěrečných ročnících. Výsledky jsou využívány pro hodnocení prevence a jsou projednávány s pedagogickými pracovníky a podle potřeby s rodiči.

3.2 Výsledky posledního dostupného šetření

- pozitivem byla nízká zkušenost s užitím nelegálních návykových látek a relativně vysoké povědomí o tématech rizikového chování;
- výraznou oblastí rizika bylo pravidelné hraní elektronických her;
- významným tématem zůstává nikotin, energetické nápoje a alkohol;
- narůstající pozornost vyžaduje hazardní hraní;
- část žáků uváděla zkušenost se šikanou;
- významným slabým místem bylo nízké povědomí o zdrojích informací a kontaktech pomoci.

4. Hlavní cíle MPP 2026/2027

4.1 Dlouhodobý cíl

Vytvářet bezpečné, respektující a podporující školní prostředí a dlouhodobě snižovat výskyt rizikového chování.

4.2 Prioritní cíle pro školní rok 2026/2027

1. zvýšit povědomí žáků o tom, kde a jak mohou vyhledat pomoc;
2. systematicky pracovat s riziky spojenými s nikotinem, alkoholem, energetickými nápoji a dalšími návykovými či psychomodulačními látkami;
3. věnovat zvýšenou pozornost digitálnímu prostředí, nadměrnému hraní, online komunikaci a kyberšikaně;
4. posilovat prevenci šikany a bezpečné vztahy ve třídách;
5. věnovat pozornost hazardnímu hraní a finanční gramotnosti;
6. podporovat duševní zdraví, zdravé zvládání stresu a včasné vyhledání pomoci;
7. předcházet záškoláctví a problémové absenci;
8. posilovat spolupráci školy s rodiči;
9. zvyšovat připravenost pedagogů k včasnému zachycení a řešení rizikového chování;
10. nabízet smysluplné možnosti trávení volného času.

5. Cílové skupiny

- žáci všech ročníků a oborů školy;
- žáci ubytovaní v domově mládeže;
- třídní učitelé a ostatní pedagogičtí pracovníci;
- nepedagogičtí pracovníci, kteří přicházejí do kontaktu se žáky;
- zákonní zástupci žáků;
- podle potřeby jednotliví žáci nebo třídní kolektivy vyžadující selektivní či indikovanou intervenci.

6. Způsob realizace prevence

6.1 Všeobecná prevence

Probíhá ve výuce, třídnických hodinách, školních akcích, preventivních programech, sportovních a zájmových aktivitách a běžném životě školy.

6.2 Selektivní a indikovaná prevence

Při zvýšeném riziku nebo konkrétním problému škola využívá individuální pohovory, práci s třídou, spolupráci s rodiči, výchovné komise, odborné konzultace a podle potřeby další odbornou intervenci.

6.3 Reakce na konkrétní situace

Při výskytu rizikového chování se postupuje podle Strategie předcházení rizikovému chování, Krizového plánu, školního řádu a podle povahy případu také podle Školního programu proti šikanování.

7. Práce pedagogů

- začleňování preventivních témat do výuky podle ŠVP;
- sledování změn v chování, absenci a vztazích žáků;
- pravidelná komunikace třídních učitelů s poradenskými pracovníky;
- jednotný postup při řešení přestupků;
- včasné předávání podnětů;
- průběžné vzdělávání pedagogů podle aktuálních potřeb.

Loňský MPP uvádí jako zavedenou součást prevence začleňování témat do tematických plánů a individuální pohovory při porušování školního řádu.

8. Spolupráce se zákonnými zástupci

- informování rodičů o systému prevence a možnostech pomoci;
- třídní schůzky a individuální konzultace;
- včasná komunikace při absenci nebo změně chování;
- společné hledání podpůrných opatření;
- v závažných případech spolupráce s odbornými institucemi.

Loňský MPP popisuje jako základní kanály třídní schůzky, elektronickou komunikaci, telefonické a osobní jednání a podle potřeby písemnou komunikaci.

9. Programy preventivních aktivit pro žáky

- seznámení žáků s činnostmi školního metodika prevence a výchovného poradce;
- pravidelná připomínka možností pomoci a kontaktních míst;
- preventivní programy podle aktuální nabídky odborných organizací;
- besedy a workshopy zaměřené na aktuální rizika;
- práce s třídním klimatem;
- individuální podpora žáků;
- prevence v rámci třídnických hodin;
- aktivity podporující zdravý životní styl a smysluplné trávení volného času.

Škola bude využívat také nabídku místních a krajských institucí a odborných organizací; konkrétní externí programy budou vybírány podle aktuální nabídky, kvality a potřeb školy.

10. Tematické priority pro rok 2026/2027

Priorita	Cíl	Forma	Vyhodnocení
Návykové látky, nikotin a energetické nápoje	zvýšit schopnost rozpoznat rizika a odmítnout tlak okolí	výuka, besedy, třídnické hodiny	dotazník, zpětná vazba, evidence případů
Digitální závislosti a online bezpečí	omezit rizikové online chování a zvýšit bezpečnost	výuka, workshopy, třídnické hodiny	dotazník, reflexe tříd
Šikana a vztahy	bezpečné klima a včasné oznamování problémů	práce s třídou, prevence, intervence	mapování klimatu, evidence podnětů
Hazard a finanční rizika	rozpoznat rizikové hraní a jeho dopady	společenské vědy, ekonomika, besedy	zpětná vazba
Duševní zdraví	umět rozpoznat krizi a vyhledat pomoc	třídnické hodiny, odborné programy	zpětná vazba, využití poradenských služeb
Záškoláctví a absence	včas zachytit problém a spolupracovat s rodinou	monitoring docházky, konzultace	evidence absence a přijatých opatření

11. Prevence ve výuce

Preventivní témata jsou přirozeně začleňována do vyučovacích předmětů podle ŠVP. Navazuje se zejména na český jazyk a komunikaci, anglický jazyk, společenské vědy, ekonomiku, tělesnou výchovu, odborné předměty a třídnickou práci. Konkrétní rozvržení témat a odpovědnosti se vedou v tematických plánech vyučujících.

Vzhledem k tomu, že loňský dokument obsahoval rozsáhlý přehled konkrétních témat a ročníků, doporučuji pro 2026/2027 ponechat detailní rozpis v tematických plánech a v MPP uvést pouze společný rámec. Tím se zabrání rychlému zastarávání dokumentu. Loňský rozpis je přitom využitelným podkladem.

12. Třídnické hodiny a práce s třídním kolektivem

- bezpečné vztahy a pravidla komunikace;
- řešení konfliktů;
- prevence šikany a kyberšikany;
- duševní zdraví a zvládání stresu;
- online bezpečí;
- prevence závislostí;
- podpora spolupráce a odpovědnosti;
- práce s aktuálními potřebami konkrétní třídy.

13. Školní poradenské služby

Žáci mohou využít podporu školního metodika prevence, výchovného poradce a dalších pracovníků školy. Aktuální konzultační hodiny a kontakty jsou zveřejněny ve škole a na webových stránkách školy a pravidelně aktualizovány.

Osobní kontaktní údaje se v této veřejněji používané verzi MPP neuvádějí jako pevná součást dokumentu; vedou se v aktuálním interním adresáři školy.

14. Prevence záškoláctví a problémové absence

Škola sleduje docházku a při zvýšené či neomluvené absenci komunikuje s rodiči a hledá příčiny problému. Postup se řídí školním řádem a aktuálním metodickým doporučením MŠMT k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování, aktualizovaným v lednu 2026. Nové doporučení nahradilo původní materiál z roku 2002 a zpřesňuje postupy při zvýšené omluvené i neomluvené absenci.

15. Prevence šikany a kyberšikany

Škola postupuje podle samostatného Školního programu proti šikanování. Důraz je kladen na bezpečné klima, včasné zachycení varovných signálů, ochranu obětí, individuální rozhovory, práci s kolektivem a následné sledování. Loňský MPP již obsahoval krizové scénáře pro počáteční i pokročilou šikanu; tyto postupy jsou nyní součástí samostatného krizového dokumentu.

16. Prevence závislostního chování

- nikotin a tabákové výrobky;
- alkohol;
- nelegální návykové látky;
- psychomodulační látky a nové formy užívání;
- energetické nápoje;
- nadměrné hraní elektronických her;
- hazardní hraní;
- další formy digitálních závislostí.

Prioritou je informovanost, schopnost odmítnout rizikové jednání, včasné zachycení problému a nabídka odborné pomoci.

17. Prevence kriminality, vandalismu a násilí

Škola podporuje odpovědnost, respekt k majetku a bezpečné řešení konfliktů. Krádeže, poškozování majetku, násilí, vyhrožování a další závažné jednání se řeší podle školního řádu, Krizového plánu a podle povahy případu ve spolupráci s dalšími institucemi.

18. Prevence rizikového sexuálního chování, PPP a sebepoškozování

Prevence je přiměřená věku a zaměřuje se na osobní hranice, respekt, zdravé vztahy, bezpečné chování online, zdravý vztah k vlastnímu tělu a včasné vyhledání pomoci.

Při podezření na závažný problém je prioritou bezpečí žáka, citlivý postup, spolupráce s rodiči a podle potřeby odborná pomoc.

19. Volnočasové a nespecifické preventivní aktivity

- sportovní dny a soutěže;
- odborné soutěže a projekty;
- exkurze, výlety a kulturní aktivity;
- poznávací a vzdělávací akce;
- motivace k aktivnímu a smysluplnému trávení volného času;
- aktivity domova mládeže.

Loňský MPP současně upozorňuje, že nabídka volnočasových aktivit pro část žáků nebyla dostačující. Proto je pro 2026/2027 vhodné nabídku podle možností rozšiřovat a lépe propagovat.

20. Spolupráce s odbornými a místními institucemi

Škola podle potřeby spolupracuje zejména s pedagogicko-psychologickou poradnou, střediskem výchovné péče, OSPOD, Policií ČR, zdravotnickými a psychologickými službami, místními a krajskými koordinátory prevence a odbornými organizacemi. Konkrétní aktuální kontakty jsou vedeny v interním adresáři a krizovém plánu.

21. Harmonogram prevence 2026/2027

Období	Aktivita	Odpovědnost	Vyhodnocení
Září	aktualizace preventivních nástěnek, kontaktů a informací o pomoci; seznámení žáků s poradenskými službami	ŠMP, VP, třídní učitelé	kontrola splnění
Září–říjen	preventivní práce s novými třídami a pravidly bezpečného klimatu	třídní učitelé, ŠMP	reflexe tříd
Průběžně	sledování rizikového chování, docházky a podnětů	všichni pedagogové, ŠMP, VP	evidence
Prosinec–leden	vstupní dotazník 1. ročníků / vyhodnocení a předání výsledků	ŠMP	analýza
Průběžně	preventivní programy podle potřeb a nabídky odborných organizací	ŠMP, VP	zpětná vazba
Duben–květen	výstupní dotazník závěrečných ročníků	ŠMP	analýza
Průběžně	individuální pohovory, práce s třídami, spolupráce s rodiči	ŠMP, VP, třídní učitelé	záznamy
Červen	vyhodnocení MPP a návrh priorit pro 2027/2028	ŠMP, vedení školy	závěrečná zpráva

Konkrétní termíny externích programů, besed a akcí se doplňují podle aktuální nabídky a schváleného plánu akcí školy. Loňský MPP obsahoval podobný harmonogram; pro nový rok je aktualizován a zjednodušen tak, aby zůstal použitelný i při změně termínů.

22. Evidence, evaluace a vyhodnocení

- evidence realizovaných preventivních aktivit;
- evidence významných případů rizikového chování;
- sledování docházky a výchovných opatření;
- zpětná vazba od žáků a pedagogů;
- vstupní a výstupní anonymní dotazníky;
- hodnocení preventivních programů;
- porovnání výsledků mezi ročníky a v čase;
- závěrečné vyhodnocení MPP a návrh priorit pro další rok.

Za koordinaci evidence a vyhodnocení odpovídá školní metodik prevence. Loňský MPP využíval mimo jiné srovnání vstupních a výstupních dotazníků a průběžnou zpětnou vazbu od žáků.

23. Finanční zajištění

Preventivní aktivity jsou financovány podle možností školy z provozních prostředků, případných příspěvků a grantových či dotačních zdrojů. Pro rok 2026/2027 bude rozpočet konkretizován podle objednaných programů, materiálů a dalších aktivit.

24. Informování žáků a rodičů

Žáci a rodiče jsou informováni o systému prevence, možnostech pomoci, důležitých kontaktech a aktuálních preventivních aktivitách prostřednictvím třídních schůzek, webových stránek školy, nástěnek, elektronické komunikace a osobních konzultací. Důraz bude v roce 2026/2027 kladen na zvýšení povědomí žáků o tom, kde pomoc skutečně vyhledat.

25. Vazba na další dokumenty školy

- Strategie předcházení rizikovému chování ve škole 2026/2027;
- Krizový plán pro řešení rizikového chování 2026/2027;
- Školní program proti šikanování 2026/2027;
- Školní řád a pravidla pro hodnocení chování;
- Školní vzdělávací programy;
- další interní krizové a poradenské postupy.

26. Metodické a právní východisko

MPP vychází z metodického doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování č. j. 21291/2010-28 a jeho tematických příloh. MŠMT jej uvádí jako základní rámec pro terminologii, začlenění prevence do ŠVP a školního řádu, úlohu pedagogických pracovníků a postupy při výskytu rizikového chování.

Dále se zohledňuje Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027 a aktuální metodické materiály MŠMT. Pro oblast záškoláctví se od roku 2026 používá nové metodické doporučení, které nahradilo původní doporučení z roku 2002.

Při řešení individuálních případů lze podle potřeby využít také Individuální výchovný program doporučený MŠMT.

27. Závěrečné vyhodnocení MPP – formulář pro konec školního roku

- splnění plánovaných aktivit;
- vyhodnocení prioritních cílů;
- výsledky vstupního a výstupního dotazníku;
- vývoj výskytu rizikového chování;
- zpětná vazba žáků, pedagogů a rodičů;
- vyhodnocení spolupráce s odbornými institucemi;
- zhodnocení nabídky volnočasových aktivit;
- doporučení a priority pro školní rok 2027/2028.

Zpracovala: Mgr. Bc. Lucie Bílková, DiS., metodik prevence

V Benešově 25.8.2026